TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. rugsėjo 17 d.*

Byloje C-519/07 P

dėl 2007 m. lapkričio 21 d. pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama H. van Vliet ir S. Noë,

ieškovė,

dalyvaujant kitai proceso šaliai:

Koninklijke FrieslandCampina NV, buvusiai *Koninklijke Friesland Foods NV*, buvusiai *Friesland Coberco Dairy Foods Holding NV*, įsteigtai Mepelyje (Nyderlandai), atstovaujamai *advocaten* E. Pijnacker Hordijk ir W. Geursen,

ieškovei pirmojoje instancijoje,

* Proceso kalba: olandų.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teisėjai A. Ó Caoimh, J. N. Cunha Rodrigues, J. Klučka ir A. Arabadjiev (pranešėjas),

generalinis advokatas Y. Bot,
posėdžio sekretorius H. von Holstein, kanclerio pavaduotojas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. kovo 12 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2009 m. balandžio 23 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniu skundu Europos Bendrijų Komisija prašo panaikinti 2007 m. rugsėjo 12 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Koninklijke Friesland Foods prieš Komisiją* (T-348/03, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriame šis iš dalies panaikino 2003 m. vasario 17 d. Komisijos sprendimą Nr. 2003/515/EB dėl Nyderlandų įgyvendintos pagalbos schemos tarptautinei finansavimo veiklai (OL L 180, p. 52, toliau – ginčijamas sprendimas).

Nacionalinė teisė

2 1996 m. gruodžio 13 d. 1969 m. Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymu, skirtu kovai prieš mokesčio bazės mažinimą ir fiskalinei infrastruktūrai stiprinti (wet van 13 december 1996 tot wijziging van de wet op de vennootschapsbelasting 1969 met het oog op het tegengaan van uitholling van de belastinggrondslag en het versterken van de fiscale infrastructuur, Stb. 1996, Nr. 651), 1969 m. Pelno mokesčio įstatymas (wet op de vennootschapsbelasting 1969, toliau – 1969 m. įstatymas) papildytas 15b straipsniu, kuriame numatyta speciali mokesčių schema grupei priklausančių įmonių tarptautinei finansavimo veiklai (toliau – *CFA* schema). Ši schema įsigaliojo 1997 m. sausio 1 dieną.

3 1969 m. įstatymo 15b straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje numatyta:

„Kai tarptautinei grupei priklausanti įmonė Nyderlanduose vykdo tik finansavimo veiklą šiai grupei priklausančių įmonių, kurios yra įsteigtos ar taip pat turi savo buveinę mažiausiai keturiose valstybėse ar dviejuose kontinentuose, naudai, mokesčių mokėtojo prašymu nustatytomis sąlygomis inspektorius leidžia sudaryti rezervą rizikai, susijusiai su šia finansine veikla <…>“

4 Iš 1969 m. įstatymo 15b straipsnio 3 dalies matyti, kad mokesčių mokėtojas, kuris pradeda naudotis *CFA* schema, gali priskirti 80 % viso savo apmokestinamojo pelno rizikai skirtam rezervui. Taip priskirtos sumos gali būti naudojamos įvairiems įstatyme numatytiems tikslams. Taigi pagal šio įstatymo 15b straipsnio 5 dalį perkant Nyderlandų ar užsienio bendrovės akcijų ar įnešant kapitalo tokioje įmonėje pirkimo kainos ar kapitalo įnašo dalis, lygi 50–100 %, gali būti atskaityta iš rezervo, ją atleidžiant nuo mokesčio.

5 1969 m. įstatymo 15b straipsnio 10 dalyje numatyta, kad mokesčių mokėtojo prašymu inspektorius nusprendžia leisti naudotis *CFA* schema ir sprendimu, kuris gali būti apskųstas, nustato šios schemos sąlygas (toliau – *CFA* leidimas). *CFA* leidimas suteikiamas 10 metų.

6 Priėmus ginčijamą sprendimą, 2005 m. rugsėjo 15 d. 1969 m. Pelno mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymu – grupei priklausančių įmonių finansavimo schemos panaikinimas (wet van 15 september 2005 houdende wijziging van de wet op de vennootschapsbelasting 1969 – vervallen van concernfinancieringsregeling, Stb. 2005, Nr. 468) buvo panaikintas 1969 m. įstatymo 15b straipsnis.

7 2005 m. rugsėjo 15 d. įstatymo 2 straipsnyje numatoma, kad mokesčių mokėtojams, kuriems taikomas pelno mokestis ir kurie 2001 m. liepos 11 d. atitiko *CFA* schemos sąlygas, 1969 m. įstatymo 15b straipsnis ir iš jo kylančios nuostatos lieka galioti. Minėtame 2 straipsnyje taip pat numatyta, kad ši pereinamojo laikotarpio nuostata taikoma 10 metų nuo datos, kada apmokestinamasis asmuo galėjo sudaryti rezervą, tačiau šis laikotarpis negali trukti ilgiau nei iki 2010 m. gruodžio 31 dienos.

Ginčo aplinkybės

Faktinės aplinkybės iki priimant ginčijamą sprendimą

8 Ieškodami bendro sprendimo dėl žalingos mokesčių konkurencijos, 1997 m. gruodžio 1 d. Europos Sąjungos Taryba ir valstybių narių vyriausybių atstovai priėmė Verslo apmokestinimo elgesio kodeksą (OL C 2, 1998, p. 2). Šiame kontekste valstybės narės įsipareigojo laipsniškai panaikinti tam tikras mokesčių priemones, laikomas žalin-

gomis, o Komisija išreiškė ketinimą išnagrinėti arba iš naujo peržiūrėti valstybėse narėse galiojančias mokesčių schemas pagal valstybės pagalbai taikomas taisykles.

9 Nagrinėdama šias schemas 1992 m. vasario 12 d. laišku Komisija paprašė Nyderlandų informacijos apie *CFA* schemą. Ši valstybė narė pateikė šią informaciją 1999 m. kovo 8 d. laiške.

10 2000 m. gruodžio 27 d. *Koninklijke FrieslandCampina NV* (toliau – *KFC*) Nyderlandų mokesčių administratoriui pateikė prašymą dėl *CFA* leidimo.

11 2001 m. liepos 11 d. laišku Komisija informavo Nyderlandų Karalystę apie savo sprendimą pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą dėl *CFA* schemos (toliau – 2001 m. liepos 11 d. sprendimas). Šis sprendimas ir kvietimas suinteresuotiesiems asmenims pateikti savo pastabas dėl šios schemos buvo paskelbti *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* (OL C 306, p. 6).

12 2001 m. liepos 26 d. Nyderlandų mokesčių administratorius informavo *KFC* apie pradėtą procedūrą. Todėl *KFC* prašymo dėl *CFA* leidimo nagrinėjimas buvo sustabdytas.

13 2002 m. spalio 3 d. laišku Nyderlandų Karalystė Komisijai nurodė, kad atsižvelgiant į teisėtų lūkesčių apsaugos ir įgytų teisių gerbimo principus ši institucija turėtų leisti įmonėms, kurios naudojasi *CFA* schema, ir toliau ja naudotis iki išduotų *CFA* leidimų terminų pabaigos.

14 2002 m. gruodžio 5 d. Finansų valstybės sekretorius priėmė tokį sprendimą:

„Nusprendžiau nuo šiandien nutraukti visų naujų prašymų dėl (*CFA*) schemos taikymo nagrinėjimą.“

Ginčijamas sprendimas

15 Ginčijamu sprendimu Komisija paskelbė *CFA* schemą nesuderinama su bendrąja rinka. Vis dėlto šio sprendimo motyvuojamosios dalies 111 ir 112 punktuose ji pripažino, kad tiek, kiek ši schema buvo panaši į 1982 m. gruodžio 30 d. Karaliaus dekretu Nr. 187 dėl koordinavimo centrų apmokestinimo Belgijoje numatytą schemą (toliau – *BCC* schema), kuri nebuvo laikoma valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, 2001 m. liepos 11 d. sprendimo priėmimo dieną besinaudojantys *CFA* schema asmenys galėjo pagrįstai remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu. Be to, pagal 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB (EB 88) straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių kalba, 8 sk., 1 t. p. 339), 14 straipsnio 1 dalį, kurioje numatyta, kad „Komisija nereikalauja išieškoti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam Bendrijos teisės principui“, ji atsisakė nurodyti susigrąžinti taikant *CFA* schemą gautą pagalbą.

16 Be to, ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje Komisija pripažino, kad 2001 m. liepos 11 d. sprendimo priėmimo dieną besinaudojantys *CFA* schema asmenys gali ja ir toliau naudotis iki *CFA* leidimų, kuriuos jiems suteikė Nyderlandų mokesčių administracija, 10 metų galiojimo termino pabaigos, tačiau vėliausiai iki 2010 m. gruodžio 31 dienos. Konkrečiai kalbant, ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 118 punkte atsižvelgdama į Bendrijos lygiu pasiektą progresą kovos su žalinga mokesčių

konkurencija srityje ir į perspektyvą, kad laipsniškai bus sumažintas besinaudojančių *CFA* schema skaičius, Komisija nurodė, kad dėl „šių išimtinių aplinkybių“ besinaudojantys minėta schema asmenys gali ir toliau sudaryti naujus rezervus bei naudoti jau esamus.

Faktinės aplinkybės priėmus ginčijamą sprendimą

17 2003 m. balandžio 11 d. laišku Nyderlandų Karalystė paprašė Komisijos patvirtinti raštu, kad ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje numatyta pareinamojo laikotarpio tvarka taip pat taikoma įmonėms, kurioms, nors ir nebuvo išduotas *CFA* leidimas iki 2002 m. gruodžio 5 d., nuo kada visi nauji prašymo dėl tokio leidimo buvo atmesti, tačiau kurios buvo pateikusios prašymą dėl pirmojo *CFA* leidimo su sąlyga, jog 2001 m. liepos 11 d. sprendimo priėmimo dieną šios įmonės atitiko *CFA* schemos taikymo sąlygas.

18 2003 m. liepos 7 d. laišku Komisija nurodė, kad iš ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 118 punkto ir 2 straipsnio aiškiai matyti, jog jame nustatyta pereinamojo laikotarpio tvarka netaikoma tokioms įmonėms. Ji taip pat nurodė, kad jei Nyderlandų institucijos šioms įmonėms išduos *CFA* leidimą, tai prilygs naujos pagalbos suteikimui ir pažeis minėtą sprendimą.

19 2003 m. rugpjūčio 21 d. Nyderlandų mokesčių administracija atmetė *KFC* prašymą dėl *CFA* leidimo, nes Komisija priėmė neigiamą sprendimą dėl *CFA* schemos, kuris aiškiai nurodytas jos 2003 m. liepos 7 d. laiške.

Ieškinys Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

20 Pirmosios instancijos teisme *KFC* prašė panaikinti ginčijamo sprendimo 2 straipsnį tiek, kiek jame numatyta pereinamojo laikotarpio tvarka netaikoma ūkio subjektams, iki 2001 m. liepos 11 d. sprendimo priėmimo dienos Nyderlandų mokesčių administracijai jau pateikusiems prašymus dėl *CFA* leidimo, dėl kurių ši iki šios datos nebuvo priėmusi sprendimo.

21 Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 103 punkto, *KFC* grindė savo ieškinį trimis pagrindais. Pirmasis padalytas į dvi dalis, kuriose tvirtinama, pirma, kad pažeistas teisėtų lūkesčių apsaugos principas ir, antra, kad Komisija privalėjo žinoti, jog 2001 m. liepos 11 d. sprendimo priėmimo dieną yra neišnagrinėtų prašymų dėl *CFA* leidimo. Antrasis pagrindas pagrįstas vienodo požiūrio principo pažeidimu, o trečiasis – pareigos motyvuoti pažeidimu.

22 Pirmiausia Komisija pateikė tris prieštaravimus dėl priimtinumo ir subsidiariai prašė Pirmosios instancijos teismo atmesti ieškinį kaip nepagrįstą.

23 Pirmosios instancijos teismas atmetė šiuos prieštaravimus dėl priimtinumo. Pirmiausia dėl nepriimtinumo pagrindo, susijusio su suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimu, skundžiamo sprendimo 72 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad jei ieškinys būtų patenkintas, *KFC* galėtų pareikšti tam tikrus reikalavimus dėl naudojimosi *CFA* schema Nyderlandų institucijoms arba bent jau galėtų reikalauti išnagrinėti jo prašymą šiose institucijose; tai įrodo suinteresuotumo pareikšti ieškinį buvimą.

24 Kalbant apie nepriimtinumo pagrindą, susijusį su teisės pareikšti ieškinį neturėjimu, skundžiamo sprendimo 94 ir 98 punktuose Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad ginčijamas sprendimas yra tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su *KFC*, nes ji priklauso

mokesčių mokėtojų, kurių prašymai dėl *CFA* leidimo vis dar nebuvo išnagrinėti, kai Nyderlandų institucijos nusprendė sustabdyti tokių prašymų nagrinėjimą, uždaram ratui.

25 Skundžiamo sprendimo 99 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad aplinkybe, jog šiam uždaram ratui priklausančių mokesčių mokėtojų prašymai buvo pateikti dėl pirmojo leidimo, kuriuo suteikiama teisė naudotis nustatyta mokesčių schema, o ne dėl egzistuojančio leidimo pratęsimo, kaip buvo byloje, kurioje priimtas 2006 m. birželio 22 d. Sprendimas *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* (C-182/03 ir C-217/03, Rink. p. I-5479), negali būti paneigiamas faktas, kad ginčijamas sprendimas ypač paveikė šiuos mokesčių mokėtojus.

26 Paskui Pirmosios instancijos teismas priėmė skundą ir panaikino ginčijamo sprendimo 2 straipsnį tiek, kiek dėl jo buvo netaikoma jame įtvirtinta pereinamojo laikotarpio tvarka ūkio subjektams, iki 2001 m. liepos 11 d. sprendimo priėmimo dienos Nyderlandų mokesčių administracijai pateikusiems prašymus dėl *CFA* leidimo, dėl kurių ši dar nebuvo nusprendusi.

27 Iš tiesų Pirmosios instancijos teismas laikė pagrįstais pirmąjį ir antrąjį pagrindus, susijusius atitinkamai su teisėtų lūkesčių apsaugos ir vienodo požiūrio principų pažeidimais.

28 Kalbant apie teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimą, skundžiamo sprendimo 125 ir 126 punktuose Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad šis principas, kuriuo siekiama užtikrinti vien iš Bendrijos teisės kylančių teisinių situacijų ir santykių numatymą, nėra susijęs tik su iš nacionalinės teisės kylančiomis teisinėmis situacijomis. Todėl klausimas, ar *KFC* gali naudotis *CFA* schema, ir ar ji atitiko naudojimosi šia schema sąlygas, yra nesvarbus vertinant, ar ji turėjo teisėtų lūkesčių dėl *CFA* schemos suderinamumo su Bendrijos teise.

29 Skundžiamo sprendimo 127 punkte Pirmosios instancijos teismas, remdamasis minėtu sprendimu *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*, priminė, jog teisėtų lūkesčių apsaugos principo taikymas reikalauja, kad Bendrijos institucija būtų paskatinusi atsirasti teisės subjekto pagrįstiems lūkesčiams remiantis jos suteiktomis konkrečiomis garantijomis, nes reikalaujamo lūkesčio teisėtumas reiškia, kad rūpestingas ir nuovokus ūkio subjektas galėjo pagrįstai tikėtis, kad akto ar atitinkamos institucijos elgesio sąlygota situacija nepasikeis. Taip pat jis priminė, kad vis dėlto viršesnis viešasis interesas gali neleisti taikyti minėto principo teikiamos apsaugos.

30 Šiuo atveju, pirma, kalbant apie *KFC* lūkesčio buvimą, skundžiamo sprendimo 131 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad dėl ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 111 ir 112 punktuose nurodytų priežasčių, minėtų šio sprendimo 15 punkte, dėl Komisijos elgesio *BCC* schemos atžvilgiu atsirado lūkestis, kad *CFA* schema nėra uždrausta pagalbos schema.

31 Antra, nagrinėdamas šio lūkesčio teisėtumą, skundžiamo sprendimo 132-135 punktuose Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad 2001 m. liepos 11 d. sprendimu pradėjus formalią tyrimo procedūrą dėl *CFA* schemos negalėjo būti iš anksto sprendžiama apie tai, kaip Komisija kvalifikuos šią schemą galutiniame sprendime, ir todėl šis sprendimas negali drausti *KFC* remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu. Skundžiamo sprendimo 136 punkte Pirmosios instancijos teismas pridūrė, jog net manant, kad minėtas sprendimas galėjo sumažinti *KFC* lūkesčius, jog *CFA* schema atitinka EB sutarties normas, vis dėlto *KFC*, remdamasi ankstesniu panašios schemos, t. y. *BCC* schemos, Komisijos vertinimu, galėjo tikėtis, kad ginčijamu sprendimu jai bus suteikta laiko, reikalingo veiksmingai atsižvelgti į vertinimo, susijusio su *CFA* schemos suderinamumu su bendrąja rinka, pasikeitimą.

32 Šiuo atžvilgiu skundžiamo sprendimo 137 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad „laiko tarpas tarp sprendimo pradėti formaliąją tyrimo procedūrą paskelbimo, t. y. 2001 m. spalio 31 d., ir (ginčijamo) sprendimo buvo nepakankamas, kad (*KFC*) galėtų atsižvelgti į vėlesnio sprendimo, kuriuo nutraukiamas schemos galiojimas, poveikį. Iš tiesų neginčyta aplinkybė, jog (*KFC*) ėmėsi, jos nuomone, būtinų priemonių, kad atitiktų teisines *CFA* schemos sąlygas <…>, reiškia, kad buvo

įgyvendintos apskaitos priemonės ir ekonominiai bei finansiniai sprendimai, kurie negali būti pakeisti per mažesnį nei 15 mėnesių laikotarpį“.

33 Trečia, kalbėdamas apie teisėtais lūkesčiais pagrįsto *KFC* intereso palyginimą su Bendrijos viešosios tvarkos interesu, skundžiamo sprendimo 139 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad ginčijamame sprendime pačiai Komisijai pripažinus, jog faktiškai besinaudojantys *CFA* schema asmenys gali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu, kad jiems būtų suteiktas pereinamasis laikotarpis, leidžiantis toliau naudotis šia schema naudojant egzistuojančius rezervus ar sudarant naujus, joks viršesnis interesas nedraudžia *KFC* taikyti teisėtų lūkesčių apsaugos principo.

34 Remdamasis šiomis aplinkybėmis skundžiamo sprendimo 140 punkte Pirmosios instancijos teismas pritarė *KFC* pirmajam pagrindui tiek, kiek jis buvo susijęs su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu.

35 Dėl antrosios šio pagrindo dalies sprendimo 141–143 punktuose Pirmosios instancijos teismas papildomai nurodė, kad klausimas, ar nagrinėjama Bendrijos institucija faktiškai žinojo apie ūkio subjekto, kuris tikisi remtis teisėtų lūkesčių principu, situaciją, nėra susijęs su sąlygomis, kuriomis minėtas principas taikomas. Iš tiesų, atsižvelgiant į jo funkciją užtikrinti iš Bendrijos teisės kylančių teisinių situacijų ir santykių numatymą, jo taikymas negali priklausyti nuo klausimo, ar institucija, kuri iš naujo svarsto ankstesnį sprendimą, buvo konkrečiai informuota apie visas teisines situacijas ir santykius, kurių numatymui jos požiūrio pakeitimas daro įtaką. Dėl šių priežasčių Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad klausimas, ar Komisija faktiškai žinojo apie konkrečią *KFC* situaciją 2001 m. liepos 11 d. sprendimo priėmimo dieną, neturi jokios įtakos vertinant pagrindą, susijusį su teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu.

36 Kalbant apie antrąjį *KFC* pagrindą, susijusį su vienodo požiūrio principo pažeidimu, skundžiamo sprendimo 149 ir 150 punktuose Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad nenumatydama pereinamojo laikotarpio priemonių, susijusių su mokesčių mokėtojais, kurių prašymai vis dar buvo nagrinėjami pranešimo apie ginčijamą sprendimą momentu, Komisija pažeidė šį principą. Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas rėmėsi savo pagrindo, susijusio su teisėtų lūkesčių principo apsaugos pažeidimu, analize.

37 Šiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad nereikia nagrinėti trečiojo *KFC* pagrindo.

Šalių reikalavimai

38 Pirmiausia Komisija Teisingumo Teismo prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, atmesti *KFC* prašymą panaikinti ginčijamą sprendimą ir priteisti iš pastarosios bylinėjimosi išlaidas. Nepatenkinus pirmojo prašymo, Komisija prašo panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek juo suteikiamos teisės kitiems ūkio subjektams nei *KFC*, kurie 2001 m. liepos 11 d. sprendimo priėmimo dieną Nyderlandų mokesčių administracijai buvo pateikę prašymus dėl *CFA* schemos leidimo, ir atmesti prašymą panaikinti ginčijamą sprendimą, kiek jis susijęs su teisių tokiems ūkio subjektams suteikimu.

39 *KFC* prašo atmesti šį skundą ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

40 Komisija, grįsdama savo skundą, nurodo šešis pagrindus. Pirmasis ir antrasis pagrindai susiję su teisės klaida, kurią Pirmosios instancijos teismas padarė nuspręsdamas atitinkamai skundžiamo sprendimo 66 punkte, kad *KFC* turėjo teisę apskųsti ginčijamą sprendimą, nors ji neatitiko Nyderlandų teisėje įtvirtintų sąlygų naudotis *CFA* schema, ir skundžiamo sprendimo 100 punkte, kad šis sprendimas buvo konkrečiai susijęs su *KFC*.

41 Trečiasis pagrindas susijęs su teisės klaida, kurią Pirmosios instancijos teismas padarė skundžiamo sprendimo 141–143 punktuose nuspręsdamas, kad aplinkybė, jog Komisija nežinojo apie *KFC* bei kitų tokioje pačioje situacijoje esančių įmonių egzistavimą bei situaciją, nėra svarbi vertinant, ar *KFC* turėjo teisėtų lūkesčių.

42 Ketvirtasis pagrindas padalytas į dvi dalis: pirmoji susijusi su skundžiamo sprendimo 137 punkte Pirmosios instancijos teismo padarytu faktų iškraipymu, o antroji su teisės klaida, kurią Pirmosios instancijos teismas padarė skundžiamo sprendimo 125–140 punktuose nagrinėdamas teisėtus lūkesčius, kurių turinti teigė *KFC*.

43 Penktasis pagrindas susijęs su teisės klaida, kurią Pirmosios instancijos teismas padarė šio sprendimo 149 ir 150 punktuose nuspręsdamas, kad Komisija, skirtingai vertindama mokesčių mokėtojus, kurie galėjo tikėtis, kad jiems bus suteiktas pereinamasis laikotarpis, pažeidė vienodo požiūrio principą.

44 Galiausiai šeštasis pagrindas susijęs su teisės klaida, kurią Pirmosios instancijos teismas padarė skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies tekstu suteikęs teises visiems ūkio subjektams, iki 2001 m. liepos 11 d. pateikusiems prašymus dėl pirmojo *CFA* leidimo.

Dėl antrojo pagrindo

Šalių argumentai

45 Antrajame pagrinde, kurį reikia nagrinėti pirmą, Komisija teigia, kad Pirmosios instancijos teismas, skundžiamo sprendimo 100 punkte nuspręsdamas, jog ginčijamas sprendimas yra konkrečiai susijęs su *KFC*, padarė teisės klaidą. Taip esą nėra, nes šis sprendimas yra bendro pobūdžio priemonė ir *KFC*, nesinaudodama *CFA* schema, priklauso tik neapibrėžtam potencialių ja galinčių naudotis asmenų grupei. Šiuo atžvilgiu aplinkybė, kad prieš priimant 2001 m. liepos 11 d. sprendimą *KFC* pateikė prašymą dėl *CFA* leidimo, neturi įtakos. Be to, Komisija neatsižvelgė į tai, kad yra įmonių, esančių tokioje pačioje situacijoje kaip ir *KFC*, kuri nepasinaudojo EB 88 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybe pateikti pastabas vykdant minėtu sprendimu pradėtą *CFA* schemos formalią tyrimo procedūrą.

46 Konkrečiai kalbant, Komisija priekaištauja Pirmosios instancijos teismui, kad šis neatskyrė *KFC* situacijos, susijusios su pirmojo leidimo prašymu, nuo situacijos, susijusios su prašymu atnaujinti leidimą, kaip buvo byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*. Komisijos nuomone, *KFC* buvo paveikta kaip ir visos kitos įmonės, kurios niekada nesinaudojo *CFA* schema, o ne „ypač“ – kaip *BCC* schemos atveju buvo paveiktos šiame sprendime nurodytos įmonės, kurių faktinė situacija pakeista minėto teismo sprendimo panaikintu sprendimu; taip nėra *KFC* atveju, kiek tai susiję su ginčijamu sprendimu.

Teisingumo Teismo vertinimas

47 Remiantis EB 230 straipsnio ketvirta pastraipa, fizinis ar juridinis asmuo gali pateikti ieškinį dėl kitam asmeniui skirto sprendimo, tik jei šis sprendimas yra tiesiogiai ir konkrečiai su juo susijęs.

48 Kalbant apie pirmąją taip suformuluotą sąlygą, būtina pažymėti, jog pagal nusistovėjusią teismo praktiką tam, kad asmuo būtų konkrečiai paveiktas, reikia, jog nagrinėjama Bendrijos priemonė tiesiogiai sukeltų pasekmių jo teisinei padėčiai ir nepaliktų jokios diskrecijos adresatams, atsakingiems už jos įgyvendinimą; šis įgyvendinimas yra visiškai automatinio pobūdžio ir išplaukia tik iš Bendrijos teisės normų, netaikant kitų tarpinių taisyklių (1998 m. gegužės 5 d. Sprendimo *Dreyfus prieš Komisiją*, C-386/96 P, Rink. p. I-2309, 43 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

49 Šiuo atveju, kaip skundžiamo sprendimo 94 punkte konstatavo Pirmosios instancijos teismas, iš ginčijamo sprendimo 2 straipsnio išplaukia, kad Nyderlandų institucijos, neturėdamos nė mažiausios diskrecijos, privalėjo atmesti visus nagrinėjamus prašymus dėl pirmojo leidimo; įmonės, nesinaudojusios *CFA* schema 2001 m. liepos 11 d. sprendimo priėmimo dieną, negalėjo pasinaudoti pereinamojo laikotarpio tvarka.

50 Šiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, kad ginčijamas sprendimas tiesiogiai veikia *KFC*.

51 Dėl minėtame 230 straipsnyje numatytos antrosios sąlygos primintina, kad tai, jog ginčijama nuostata dėl savo pobūdžio ir taikymo srities yra bendrojo pobūdžio, nes taikoma visiems suinteresuotiems ūkio subjektams, nepaneigia to, kad su kai kuriais jų ji gali būti konkrečiai susijusi (minėto Sprendimo *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* 58 punktas ir jame nurodyta praktika).

52 Vis dėlto fizinis ar juridinis asmuo gali tvirtinti, kad ginčijama nuostata yra su juo konkrečiai susijusi, tik jei ši nuostata daro jam poveikį dėl tam tikrų ypatingų savybių arba dėl faktinių aplinkybių, kurios išskiria jį iš kitų asmenų (minėto Sprendimo *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* 59 punktas).

53 Iš tiesų įmonė iš esmės negali ginčyti sektorinės pagalbos sistemą uždraudžiančio Komisijos sprendimo, jei ji susijusi su šiuo sprendimu tik dėl to, kad priklauso atitinkamam sektoriui ir todėl, kad potencialiai galėjo gauti naudos iš minėtos sistemos. Toks sprendimas šiai įmonei yra bendrojo pobūdžio priemonė, kuri taikoma objektyviai apibrėžtoms situacijoms ir sukelia teisinių pasekmių bendrai ir abstrakčiai nustatytai asmenų kategorijai (1988 m. vasario 2 d. Sprendimo *Kwekerij van der Kooy ir kt. prieš Komisiją*, 67/85, 68/85 ir 70/85, Rink. p. 219, 15 punktas; 1993 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *Federmineraria ir kt. prieš Komisiją*, C-6/92, Rink. p. I-6357, 14 punktas bei 2000 m. spalio 19 d. Sprendimo *Italija ir Sardinija prieš Komisiją*, C-15/98 ir C-105/99, Rink. p. I-8855, 33 punktas).

54 Tačiau Teisingumo Teismas nusprendė, kad jei ginčijamas teisės aktas paveikia grupę asmenų, kurie buvo nustatyti arba kuriuos buvo galima nustatyti priimant šį aktą dėl grupės nariams būdingų kriterijų, šis aktas galėtų būti konkrečiai susijęs su šiais asmenimis tiek, kiek jie sudaro apibrėžtą ūkio subjektų grupę (žr. 1985 m. sausio 17 d. Sprendimo *Piraiki-Patraiki prieš Komisiją*, 11/82, Rink. p. 207, 31 punktą; 1990 m. birželio 26 d. Sprendimo *Sofrimport prieš Komisiją*, C-152/88, Rink. p. I-2477, 11 punktą ir minėto Sprendimo *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* 60 punktą).

55 Aišku, kad, viena vertus, dėl ginčijamo sprendimo buvo atmesti prašymai pirmajam *CFA* leidimui, dėl kurių pranešimo apie šį sprendimą dieną dar nebuvo nuspręsta, ir, kita vertus, atitinkamas įmones buvo galima puikiausiai nustatyti tada, kai priimtas minėtas sprendimas, nes buvo pateiktas toks prašymas. Šiuo atžvilgiu primintina, kad *KFC* priklausė daugiausia keturiolikos pirmojo *CFA* leidimo prašytojų grupei, kurių prašymai 2001 m. liepos 11d. sprendimo priėmimo dieną dar nebuvo išnagrinėti, ir šių prašymų nagrinėjimas buvo sustabdytas dėl šio sprendimo; be to, 2002 m. gruodžio 5 d. Nyderlandų institucijos paskelbė, jog jos nedelsiant sustabdo visų naujų prašymų taikyti *CFA* schemą nagrinėjimą.

56 Taigi skundžiamo sprendimo 98 ir 100 punktuose Pirmosios instancijos teismas teisingai konstatavo, kad *KFC* priklausė apibrėžtam įmonių, kurias konkrečiai paveikė ginčijamas sprendimas, ratui, o ne įmonių, priklausančiu tam tikram sektoriui, grupei.

57 Iš tiesų reikia pažymėti, kad siekdama pasinaudoti *CFA* schema įmonė, pateikusi prašymą dėl pirmojo *CFA* leidimo, jau prieš tai turėjo imtis būtinų priemonių, kad atitiktų šios schemos kriterijus. Be to, Nyderlandų institucijos neturėjo jokios diskrecijos šiuo atžvilgiu: jei kriterijai buvo patenkinti, jos privalėjo išduoti leidimą. Taigi ginčijamas sprendimas turi būti laikomas konkrečiai susijęs su įmonėmis, kurių prašymai dėl pirmojo *CFA* leidimo buvo nagrinėjami, dėl jų savybių ir faktinės situacijos, kuria jos atskiriamos nuo bet kurios kitos nagrinėjamam sektoriui priklausančios įmonės, nepateikusios prašymo dėl pirmojo *CFA* leidimo.

58 Galima daryti išvadą, kad šios įmonės gali savarankiškai pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo.

59 Šio teiginio nepaneigia Komisijos argumentas, kad, viena vertus, ji nežinojo, jog yra įmonių tokioje pačioje situacijoje kaip *KFC* ir, antra vertus, pastaroji nepasinaudojo EB 88 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybe pateikti pastabas vykdant *CFA* schemos formaliąją tyrimo procedūrą. Iš tiesų Komisijos žinojimas apie įmonių, pateikusių prašymą dėl pirmojo *CFA* leidimo, situaciją yra nesvarbus tam, kad ginčijamas sprendimas būtų konkrečiai su jomis susijęs.

60 Todėl Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, kad *KFC* turėjo teisę pareikšti ieškinį.

61 Galima daryti išvadą, kad antrasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

Dėl pirmojo pagrindo

Šalių argumentai

62 Komisija mano, kad skundžiamo sprendimo 66 punkte Pirmosios instancijos teismas nuspręsdamas, jog *KFC* turėjo teisę pareikšti ieškinį, nors ir netenkino *CFA* schemos sąlygų, padarė teisės klaidą. Ji tvirtina, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką tokia teisė pareikšti ieškinį suponuoja, kad paties ginčijamo akto panaikinimas turi turėti teisinių pasekmių. Taigi, panaikinus aktą, kaip prašoma, nebūtų suteikta nauda *KFC*, nebent Nyderlandų institucijos ateityje patvirtintų, kad ji atitinka teisės naudotis *CFA* schema suteikimo sąlygas; priešingu atveju šis panaikinimas nesukeltų jokio poveikio jos teisinei situacijai.

Teisingumo Teismo vertinimas

63 Pagal nusistovėjusią teismo praktiką ieškovo teisė pareikšti ieškinį, atsižvelgiant į ieškinio dalyką, reiškia, kad bylos baigtis turi būti naudinga ieškinį pareiškusiai šaliai (šiuo klausimu žr. 2002 m. liepos 25 d. Sprendimo *Unión de Pequeños Agricultores prieš Tarybą*, C-50/00 P, Rink. p. I-6677 21 punktą; 2003 m. balandžio 3 d. Sprendimo *Parlamentas prieš Samper*, C-277/01 P, Rink. p. I-3019, 30 ir 31 punktus bei 2009 m. kovo 5 d. Nutarties *Komisija prieš Provincia di Imperia*, C-183/08 P, 19 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

64 Šiuo atveju aišku, kad jeigu ginčijamame sprendime būtų išplėstas pereinamojo laikotarpio tvarkos taikymas apimant ir pranešimo apie šį sprendimą dieną dar neišnagrinėtus prašymus dėl pirmojo *CFA* leidimo, Nyderlandų institucijos būtų juos išnagrinėjusios. Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad šios institucijos neturėjo jokios diskrecijos patenkinus naudojimosi *CFA* schema sąlygas nesuteikti minėto leidimo.

65 Ieškinio pateikimo Pirmosios instancijos teisme dieną *KFC* turėjo atsiradusią ir aktualią teisę jį pareikšti dėl ginčijamo sprendimo, jei panaikinus šį sprendimą jos prašymas dėl pirmojo *CFA* leidimo būtų priimtas nagrinėti, todėl *KFC* būtų galėjusi naudotis šia schema, jei būtų tenkinusi minėtas sąlygas. Taigi skundžiamo sprendimo 59 ir 66 punktuose Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, kad vien šios sąlygos pakanka, jog byla būtų „naudinga“ *KFC* šio sprendimo 63 punkte minėtos teismo praktikos prasme.

66 Komisijos argumentas, kad *KFC* netenkino *CFA* schemos sąlygų, negali paneigti šio teiginio, nes tai nėra teisiškai patvirtintas ir neginčijamas faktas. Iš tiesų, jeigu šis apeliacinis skundas būtų atmestas arba ginčijamo sprendimo panaikinimas patvirtintas užbaigiant nagrinėjamą bylą arba po jos, neatmestina, kad Nyderlandų institucijos turėtų suteikti *KFC* teisę naudotis *CFA* schema (pagal analogiją žr. 2001 m. sausio 25 d. Nutarties *Lech-Stahlwerke prieš Komisiją*, C-111/99 P, Rink. p. I-727, 19 punktą).

67 Šiomis aplinkybėmis Komisija neįrodė, kad *KFC* ieškinys Pirmosios instancijos teisme savo baigtimi negalėtų būti naudingas *KFC*.

68 Todėl Pirmosios instancijos teismas teisingai manė, kad *KFC* turi teisę pareikšti ieškinį.

69 Galima daryti išvadą, kad pirmasis pagrindas turi būti atmestas.

Dėl antros ketvirtojo pagrindo dalies

Šalių argumentai

70 Kaip antrą ketvirtojo pagrindo dalį Komisija nurodo, kad skundžiamo sprendimo 125–140 punktuose Pirmosios instancijos teismas suklydo nuspręsdamas, jog aplinkybė, kad *KFC* nebuvo suteikta teisė naudotis *CFA* schema, yra nesvarbi taikant teisėtų lūkesčių apsaugos principą, nes ji susijusi su teisine situacija, kylančia tik iš nacionalinės teisės.

71 Vis dėlto šiuo atveju reikėjo nustatyti, ar Bendrijos teisė įpareigojo Komisiją leisti Nyderlandų institucijoms taikant šį principą išduoti *KFC CFA* leidimą.

72 Tačiau šiuo atveju šis principas netaikytinas.

73 Iš tiesų, pirma, Komisija nei suteikė *KFC*, apie kurios egzistavimą ji nežinojo, besąlygišką garantiją, kad *CFA* schema suderinama su bendrąja rinka, nei šia prasme konkrečiai įsipareigojo *KFC* atžvilgiu.

74 Antra, *KFC* nebuvo rūpestingas ir nuovokus ūkio subjektas su teisėtų lūkesčių apsaugos principu susijusios teismų praktikos prasme.

75 Iš tiesų šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia atskirti ūkio subjekto, prašančio pratęsti leidimą, kuris jam suteikė teisę naudotis anksčiau laikyta suderinama su bendrąja rinka pagalbos schema, situaciją, kaip buvo byloje, kurioje priimtas minėtas Sprendimas *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją*, nuo įmonės, kuri, kaip antai *KFC*, niekada neturėjo tokio leidimo ir todėl negalėjo remtis teisėtu lūkesčiu, kad galėtų reikalauti pasinaudoti pereinamojo laikotarpio priemonėmis, kuriomis buvo palikta laikinai galioti nagrinėjama pagalbos schema, situacijos.

76 Be to, Komisija tvirtina, kad net pripažinus, jog *KFC* daug investavo lėšų tam, kad patenkintų Nyderlandų teisės aktuose įtvirtintas sąlygas siekdama pasinaudoti *CFA* schema, pažymėtina, kad 2000 m. gruodžio 27 d. Nyderlandų institucijoms ji pateikė prašymą dėl pirmojo *CFA* leidimo, nors paskelbus rezoliuciją dėl šio sprendimo 8 punkte minėto Verslo apmokestinimo elgesio kodekso ir Pranešimo dėl valstybės pagalbos taisyklių taikymo su tiesioginiu verslo apmokestinimu susijusioms priemonėms (OL C 384, 1998, p. 3) nuo 1998 m. visi rūpestingi ir nuovokūs ūkio subjektai žinojo, kad gali būti, jog Komisija *CFA* schemą kvalifikuos kaip valstybės pagalbos schemą ir ją pripažins nesuderinama su bendrąja rinka. Tačiau skundžiamo sprendimo 135 punkte esantis teiginys, kad „vien remdamasis 2001 m. liepos 11 d. sprendimu rūpestingas ir nuovokus ūkio subjektas negalėjo numatyti, kad bus priimtas (ginčijamas) sprendimas“, yra neteisingas ir vien jis pateisintų šio sprendimo panaikinimą.

77 Galiausiai, kitaip nei skundžiamo sprendimo 132 punkte nusprendė Pirmosios instancijos teismas, tikimybė, jog po 2001 m. liepos 11 d. sprendimo Komisija priims sprendimą, kuriame pripažins *CFA* schemą nesant valstybės pagalba, nereiškia, kad *KFC* gali pagrįstai remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu.

78 Trečia, dėl interesų palyginimo Komisija mano, kad *KFC* lūkestis bet kuriuo atveju yra labai bendro pobūdžio ir nėra jokio logiško ryšio tarp teiginio, kad faktiškai

besinaudojantys *CFA* schema asmenys gali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu, ir Pirmosios instancijos teismo išvados, jog joks viršesnis Bendrijos interesas nedraudžia *KFC* veiksmingai remtis šiuo principu.

79 Galiausiai skundžiamu sprendimu visi ūkio subjektai, prieš pradedant EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą pateikę prašymus dėl pagalbos, skatinami ateityje pareikšti ieškinį dėl panaikinimo.

80 *KFC* pirmiausia atsako, jog Teisingumo Teismo praktika nereikalauja, kad ginamas teisėtas lūkestis būtų pagrįstas konkrečia Bendrijos institucijos garantija. Taigi būtų prieštaringa iš Komisijos pusės pripažinti, kaip ji padarė ginčijamame sprendime, kad dėl jos sprendimo dėl *BCC* schemos atsirado teisėtas lūkestis, ir teigti, kaip ji padarė apeliaciniame skunde, kad šis sprendimas – „vien sprendimas, susijęs su kita kažkiek panašia pagalbos schema“, o ne konkreti garantija *KFC* atžvilgiu. Be to, nė vienai įmonei, kuriai taikomas ginčijamame sprendime numatytas pereinamasis laikotarpis, nebuvo suteikta tokia garantija.

81 Paskui dėl laikymo rūpestingu ir nuovokiu ūkio subjektu *KFC* tvirtina, kad nėra jokios priežasties besinaudojančius *BCC* schema, kurie laukia sprendimo dėl prašymo pratęsti leidimą, laikyti rūpestingais ir nuovokiais ūkio subjektais, o *KFC*, kuri laukia atsakymo dėl pirmojo *CFA* leidimo, nelaikyti tokiu subjektu. Be to, kaip konstatavo Pirmosios instancijos teismas, 2001 m. liepos 11 d. sprendimas, *KFC* nuomone, negalėjo lemti, kad jos teisėtas lūkestis, jog *CFA* schema yra suderinama su bendrąja rinka, šią dieną nustojo egzistuoti. *A fortiori* prieš priimant šį sprendimą šis teisėtas lūkestis negalėjo nustoti egzistuoti.

82 Galiausiai, kalbant apie interesų palyginimą, klausimas, ar *KFC* teisėtas lūkestis „labai bendro“, ar kitokio pobūdžio, yra nesvarbus. Iš tiesų kartą nustačius teisėtą lūkestį, neatsižvelgiant į tai, kaip Komisija jį sukėlė, teisės subjekto interesas turi būti lyginamas su Bendrijos interesu.

83 Bet kuriuo atveju Komisija jokiu būdu nepagrindė to, kad Bendrijos interesas draudžia 14 įmonių, kurių prašymai dėl pirmojo *CFA* leidimo buvo nagrinėjami ginčijamo sprendimo priėmimo dieną, naudotis pereinamojo laikotarpio tvarka. Be to, nei skirtos ar skirtinos pagalbos apimtis, nei įmonių, kurios gali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu, kad joms būtų leista naudotis pereinamojo laikotarpio tvarka, skaičius negali daryti įtakos šio principo taikymui. Galiausiai, *KFC* nuomone, nagrinėjamos situacijos pasitaiko retai, todėl dėl skundžiamo sprendimo neatsiras daug pagalbų, apie kurias nepranešta, schemų.

Teisingumo Teismo vertinimas

84 Teisingumo Teismas ne kartą yra nusprendęs, kad teisė remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu taikoma kiekvienam asmeniui, esančiam padėtyje, kuri leidžia manyti, jog Bendrijos institucija sukėlė jam pagristų vilčių dėl suteiktų konkrečių garantijų. Tačiau jei rūpestingas ir nuovokus ūkio subjektas galėjo numatyti, jog Bendrijos priemonės priėmimas gali paveikti jo interesus, jis negali remtis šiuo principu priėmus tą priemonę (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* 147 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

85 Be to, net jei Europos Bendrija iš pradžių sukūrė situaciją, kuri gali sukelti teisėtų lūkesčių, viršesnis viešasis interesas gali neleisti imtis pereinamojo pobūdžio priemonių, taikytinų situacijoms, susiklosčiusioms prieš priimant naujas taisykles, tačiau vis dar galinčioms keistis (minėto Sprendimo *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* 148 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

86 Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad jei nėra viršesnio viešojo intereso, Komisija, panaikinusi teisės nuostatas ir tinkamai nenumačiusi pereinamojo pobūdžio priemonių, apsaugančių lūkesčius, kurių ūkio subjektas teisėtai galėjo turėti pagal Bendrijos teisę, pažeidė viršesnę teisės normą (minėto Sprendimo *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* 149 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

87 Remiantis tuo, kas išdėstyta, svarbu priminti, kad ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 111 ir 112 punktuose pati Komisija teigė, kad *CFA* schema yra panaši į *BCC* schemą ir kad 1984 m. gegužės 2 d. Sprendime dėl *BCC* schemos (Keturiolikta ataskaita apie konkurencijos politiką (1984), p. 271) nurodžiusi, jog sistema, kuria pagrįsta pastaroji schema, nėra pagalba EEB sutarties 92 straipsnio 1 dalies (po pakeitimo – EB sutarties 92 straipsnio 1 dalis, dabar – EB 87 straipsnio 1 dalis) prasme, ji pripažino Nyderlandų Karalystės ir trečiųjų asmenų argumentus, susijusius su besinaudojančių *CFA* schema teisėtų lūkesčių egzistavimu, ir atsisakė reikalauti susigrąžinti suteiktą pagalbą.

88 Vis dėlto svarbu pabrėžti, kad *KFC* buvo kitokioje situacijoje nei mokesčių mokėtojai, kurių teisėtus lūkesčius Komisija pripažino ginčijamo sprendimo motyvuojamosios dalies 113-118 punktuose, nes ji nesinaudojo *CFA* schema, o tik pateikė prašymą dėl pirmojo *CFA* leidimo.

89 Iš tiesų, net jeigu, kaip teigia *KFC*, inspektorius turi išduoti *CFA* leidimą visiems mokesčių mokėtojams, kurie pateikia prašymą ir atitinka naudojimosi šia schema teisines sąlygas, vis dėlto Nyderlandų įstatyme numatyta, kad prieš inspektoriui priimant sprendimą būtina patikrinti, ar mokesčių mokėtojas atitinka šias sąlygas, nes, be to, jos gali numatytos pačiame minėtame sprendime.

90 Be to, mokesčių mokėtojų, pateikusių prašymą dėl pirmojo *CFA* leidimo, situacija negali būti tinkamai lyginama su mokesčių mokėtojų, pateikusių prašymus dėl *BCC* schemos leidimo pratęsimo ir kurių teisėtus lūkesčius minėtame Sprendime *Belgija ir Forum 187 prieš Komisiją* pripažino Teisingumo Teismas, situacija.

91 Šiame sprendime Teisingumo Teismas atsižvelgė į *BCC* schemos, kurios pratęsimo buvo prašoma, leidimą gavusiųjų padarytas svarbias investicijas bei prisiimtus

ilgalaikius įsipareigojimus. Tačiau iš esmės prašantys pirmojo *CFA* leidimo nėra tokioje pačioje situacijoje investicijų ir įsipareigojimų atžvilgiu kaip mokesčių mokėtojas, kuris jau turi *CFA* leidimą.

92 Šiuo atžvilgiu svarbu pabrėžti, kad *KFC* niekada konkrečiai nesirėmė padarytomis investicijomis ir prisiimtais įsipareigojimais. Atvirkščiai, iš skundžiamo sprendimo 51 punkte apibūdintos jos pozicijos Pirmosios instancijos teisme išplaukia, kad „jeigu Komisija nebūtų priėmusi ginčijamo sprendimo, ji nuo 2000 m. būtų galėjusi turėti rezervą rizikai iki galutinės nuomonės apie mokesčio dydį patvirtinimo“. Be to, *KFC* nurodo savo sprendimus, kuriuos ji galėjo priimti dėl rezervų rizikai ir finansavimo bendrovės buveinės.

93 Šios įvairios aplinkybės rodo, kad *KFC* ginčija tai, jog negalėjo ateityje pasinaudoti *CFA* leidimu.

94 Taigi tokia situacija skiriasi nuo *CFA* schemos leidimą gavusiųjų, kurie, jeigu nebūtų numatyta pereinamojo laikotarpio tvarka, patirtų nuostolius dėl praeityje tuo metu, kai ginčijamos schemos teisėtumas dar nebuvo ginčijamas, padarytų investicijų ir prisiimtų įsipareigojimų.

95 Todėl skundžiamo sprendimo 140 punkte nuspręsdamas, kad Komisija, nepripažindama, jog *KFC* gali naudotis ginčijamo sprendimo numatyta pereinamojo laikotarpio tvarka, pažeidė teisėtų lūkesčių apsaugos principą, Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą.

96 Galima daryti išvadą, kad ketvirtojo pagrindo antra dalis yra pagrįsta.

Dėl trečiojo pagrindo ir ketvirtojo pagrindo trečios dalies

97 Kadangi pritarta ketvirtojo pagrindo antrai daliai, ketvirtojo pagrindo trečios dalies ir trečiojo pagrindo nagrinėti nereikia.

Dėl penktojo pagrindo

Šalių argumentai

98 Komisija mano, kad Pirmosios instancijos teismas, nuspręsdamas, jog *KFC* gali remtis vienodo požiūrio principu, padarė teisės klaidą. Ji, be kita ko, tvirtina, kad bet kuriuo atveju *KFC* negali būti prilyginama *CFA* schema besinaudojančioms įmonėms, kurios vykdant 2001 m. liepos 11 d. sprendimu pradėtą procedūrą pateikė pastabas ir dėl kurių Nyderlandų institucijos paprašė numatyti pereinamojo laikotarpio tvarką.

99 *KFC* mano, kad šis pagrindas yra nepriimtinas tiek, kiek jis susijęs su fakto klausimais, o jo likusi dalis turi būti atmesta. Šiuo atžvilgiu ji primena, kad, kalbant apie vieno požiūrio principą, vienintelis svarbus klausimas – ar egzistuoja tam tikros svarbos objektyvių skirtumų, kurie galėtų pateisinti nevienodą požiūrį. Tačiau joks iš Komisijos nurodytų tariamų skirtumų, susijusių su *KFC* ir įmonėmis, 2001 m. liepos 11 d. besinaudojusiomis *CFA* schema, negali pateisinti nevienodo požiūrio.

Teisingumo Teismo vertinimas

100 Reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką bendrasis Bendrijos vienodo požiūrio principas pažeidžiamas, jeigu panašioms situacijoms taikomos skirtingos taisyklės arba jeigu ta pati taisyklė taikoma skirtingoms situacijoms (žr. 1998 m. gegužės 7 d. Sprendimo *Lease Plan*, C-390/96, Rink. p. I-2553, 34 punktą ir 2000 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-156/98, Rink. p. I-6857, 84 punktą).

101 Šiuo atveju aišku, kad ginčijamame sprendime Komisija laikėsi nevienodo požiūrio įmonių, besinaudojančių *CFA* schema, ir įmonių, kurių prašymai dėl pirmojo *CFA* leidimo šio sprendimo priėmimo dieną dar buvo nagrinėjami, atžvilgiu, pereinamojo laikotarpio tvarką numatydama pirmosioms, bet ne antrosioms.

102 Iš šio sprendimo 87-94 punktų matyti, kad šis nevienodas požiūris pateisinamas šiuo nevienodo požiūrio kriterijumi, apibūdinančiu objektyviai skirtingas situacijas, susijusias su šiomis dviem įmonių kategorijomis.

103 Todėl skundžiamo sprendimo 149 ir 150 punktuose nuspręsdamas, kad Komisija, ginčijamu sprendimu neleidusi *KFC* naudotis minėta pereinamojo laikotarpio tvarka, pažeidė vienodo požiūrio principą, nes nevienodai vertino teisės subjektus, esančius panašioje situacijoje teisėtų lūkesčių, kuriais jie galėjo remtis siekdami, kad jiems būtų suteiktas protingas pereinamasis laikotarpis, atžvilgiu, Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą.

104 Galima daryti išvadą, kad penktasis pagrindas yra pagrįstas.

105 Remiantis tuo, kas išdėstyta, ir nesant būtinybės nagrinėti šeštojo pagrindo, skundžiamą sprendimą reikia panaikinti.

Dėl ieškinio Pirmosios instancijos teisme

106 Pagal Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio pirmos pastraipos antrą sakinį Teisingumo Teismas, panaikinęs Pirmosios instancijos teismo sprendimą, gali pats priimti galutinį sprendimą, jeigu toje bylos stadijoje tai galima daryti, arba grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui.

107 Šiuo atveju, kadangi, kaip matyti iš šio sprendimo 84–95 punktų, *KFC* pateikta pirmojo pagrindo pirma dalis, skirta pagrįsti jos ieškiniui dėl ginčijamo sprendimo, yra nepagrįsta, riekia išnagrinėti šio pagrindo antrą dalį bei antrąjį ir trečiąjį šiam ieškiniui pagrįsti nurodytus motyvus.

108 Tačiau atsakymas, pavyzdžiui, į šį trečiąjį pagrindą, susijusį su pareigos motyvuoti pažeidimu, iš tikrųjų reikalauja įvertinimo, paremto aplinkybėmis, kurių neišnagrinėjo Pirmosios instancijos teismas.

109 Galima daryti išvadą, kad Teisingumo Teismas negali nuspręsti dėl šio ieškinio, todėl bylą reikia grąžinti Pirmosios instancijos teismui, kad jis nuspręstų dėl šios dalies ir pagrindų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

110 Kadangi byla grąžinama Pirmosios instancijos teismui, reikia atidėti išlaidų, susijusių su šiuo apeliaciniu procesu, klausimo nagrinėjimą.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **Panaikinti 2007 m. rugsėjo 12 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Koninklijke Friesland Foods prieš Komisiją* (T-348/03).**

2. **Grąžinti bylą Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismui.**

3. **Atidėti klausimo dėl bylinėjimosi išlaidų nagrinėjimą.**

Parašai.